

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра рисунку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з
навчальної роботи

А. М. Бокшан

“ 28 ” *серпня* 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рисунок

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **02 Культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»

Факультет Образотворчого мистецтва

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з Рисунку для студентів за спеціальністю: 022 Дизайн
Графічний дизайн -1к. "27" серпня 2020 р. – 14 с.
ОПП «Графічний дизайн»

Розробник: **Цап Є. М.** викладач

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Рисунку.

Протокол від "27" серпня 2020 року №

Завідувач кафедри Ковач А.М.

 (Ковач А.М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 2020 рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 4	<u>Галузь знань</u> 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
	<u>Спеціальність</u> 022 Дизайн (шифр і назва)	
Модулів – 1	<u>ОПП</u> «Графічний дизайн»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 116 год.		1-й , 2-й
Аудиторних годин – 4 год.		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 години аудиторних – 4 години самостійної роботи студента- 4 години	<u>Освітній рівень</u> бакалавр	10 год.
		Практичні, семінарські
		106 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		4 год.
		Індивідуальні завдання: 30 год.
	Вид контролю: Диференційований залік у 1 семестрі; екзаменаційний перегляд у 2 семестрі.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 1.4 : 1 (60% :40%)

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисциплін

Курс навчальної дисципліни «Рисунок» передбачає засвоєння та вивчення графічних засобів для відтворення об'єктів на площині, створення об'ємних форм у просторі.

Мета .

- Освоєння необхідних навичок і графічних засобів для побудови зображення в рисунку;
- Застосування теоретичних і практичних знань з рисунку;
- вивчення засобів відтворення форми, її площинно-конструктивних особливостей;
- вільне володіння технічними навичками, та графічними матеріалами;
- Розвиток творчого мислення для створення графічними засобами художнього образу;
- набуття і вдосконалення професійного рівня студента, зокрема у розвитку його окоміра для відчуття пропорцій, тональних співвідношень, ритмів, перспективи необхідних при створенні зображення;
- Ровиток обов'язкового мислення;

Завдання.

- вивчення всіх видів графічних засобів в рисунку;
- формування необхідних професійних вмінь та навичок;
- активізація естетичного сприйняття навколишнього середовища;
- вивчення конструкції простих геометричних предметів, та їх пластичної форми;
- формування конструктивно-аналітичного мислення;
- освоїти поетапне ведення рисунку на основі теоретичних знань.
- володіння практичними навиками, та застосування графічних засобів;
- формування гостроти сприйняття і відтворення об'ємних форм, пропорцій, ритму;
- вироблення творчого підходу до створення художнього образу засобами академічного рисунку;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- аналізувати форму та конструкцію предмета;
- володіти графічними засобами та освоїти закони композиції;
- технічні навички в рисунку та властивості різних художніх матеріалів;
- поетапне ведення рисунку на підставі засвоєного матеріалу у відповідності до поставленого завдання;
- Основні поняття про рисунок, як вид образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Вміти:

- на основі композиційних законів правильно розміщувати на форматі предмети, та зосереджувати акценти;
- методичне та поетапне ведення рисунка;
- використовувати закони лінійної та повітряної перспективи;
- користуватися закономірностями конструктивної побудови, та аналізувати пластичні особливості форм;
- чітко усвідомлювати поетапність ведення роботи для створення художнього відбору в рисунку;
- аналізувати пластику на основі конструктивних особливостей предметів;
- застосовувати практичні навички та художні засоби, необхідні для самостійної творчої роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи рисунка. Конструктивна побудова геометричних предметів у просторі. Пропорції та їх значення.

Тема 1. Рисунок з простих геометричних предметів в залежності від їх розміщення у просторі, куб, піраміда, циліндр.

Коротка характеристика постановки: натюрморт з 1-3 х геометричних предметів в залежності від розміщення. Куб, піраміда, циліндр.

Мета завдання: Визначити пропорції предметів у співвідношенні один до одного, та побудову у перспективному скороченні.

Послідовність роботи:

1. Композиція натюрморту, розміщення предметів на форматі, та пропорції у співвідношенні один до одного.
2. Конструктивна побудова предметів.
3. Розстановка світла-тіні, формування простору.
4. Передача об'єму та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 2. Формально-композиційне вирішення попередньої постановки.

Коротка характеристика постановки: чотири формати 30 х 30 см. Створені засобами лінії і тону.

Мета Завдання: ознайомлення та вивчення композиційних прийомів ритміки, незамкнутої композиції, замкнутої композиції та засобів лінії та тону.

Послідовність роботи:

1. Пошук ескізів
2. Вибір графічних засобів.
3. Композиція на форматі
4. Технічне виконання та завершення роботи.

Техніка виконання – олівець, папір, папір тонований, маркер, лінер, кулькова ручка, сангіна, сепія, вугіль, пастель.

Тема 3. Гіпсова куля з драперією.

Коротка характеристика постановки: Гіпсова куля на фоні драперії з боковим освітленням.

Мета завдання: Моделювання пластичної форми кулі засобами академічного рисунка. Формування градації тону. Світло, півтінь, тінь, рефлекс.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція натюрморту.
2. Побудова кулі, та основних складок драперії.
3. Розміщення світло- тіньових локальних плям на кулі та драперії водночас.
4. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання: - рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 4. Рисунок драперії

Коротка характеристика завдання: Світла драперія з боковим освітленням у вертикальному положенні.

Мета завдання: вивчення конструктивних особливостей складок драперії та тональна розстановка світла-тіні.

Послідовність роботи:

1. Композиція, компоновання на форматі.
2. Конструктивна побудова.
3. Розстановка світла-тіні на основі конструктивних особливостей драперії.
4. Завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – папір, гумка, олівець.

Тема 5. (ЕЗ) Класична гіпсова ваза на фоні темної драперії з простими побутовими предметами.

Коротка характеристика постановки: Складний натюрморт побутових предметів та білою гіпсовою вазою на тлі темної драперії.

Мета завдання: конструктивна побудова предметів, та моделювання форми за допомогою світла-тіні. Передача повітряної та лінійної перспективи натюрморту.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція натюрморту, пропорційні співвідношення один до одного.
2. Конструктивна побудова предметів.
3. Розміщення світла-тіні на предметах, цільне ведення роботи.
4. Завершення та узагальнення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Змістовий модуль 2. Принципи побудови натюрморту.

Тема 6. Рисунок табуретки. Виконати лінійно-конструктивний рисунок з розстановкою світла-тіні.

Коротка характеристика постановки: лінійно-конструктивна табуретка з побутовим предметом, та драпіровкою.

Мета завдання: вивчити особливості конструкції табуретки.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція на форматі.
2. Конструктивна побудова табуретки на основі куба.
3. Розміщення світла-тіні на основі конструкції. Формування простору за допомогою контрастних передніх ліній.
4. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 7. Побудова архітектурної деталі (капітель). Конструктивно-тональне вирішення.

Коротка характеристика постановки: Гіпсова капітель вище лінії горизонту.

Мета завдання: Наскрізна лінійно-конструктивна побудова капітелі вище лінії горизонту. складного семитричного архітектурного елемента.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція об'єкта на форматі
2. Наскрізна лінійно-конструктивна побудова. Пошук силуету.
3. Моделювання світла-тіні, підсилення передніх ліній.
4. Завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 8. Формально-композиційне вирішення попередніх постановок.

Мета завдання: формальне вирішення академічних аудиторних постановок засобами лінії і тону.

Коротка характеристика завдання: чотири роботи 30 x 30 на архітектоніку структури засобами лінії і тону.

Послідовність роботи:

1. Розробка декілька варіантів малих ескізів.
2. Вибір графічних засобів.
3. Варіанти експериментів на великому форматі.
4. Технічне виконання.

Техніка виконання: папір, папір тонований, лінер, маркер, туш, сангіна, пастель, гуаш.

Тема 9. (ЕЗ) Складний натюрморт побутових предметів та гіпсовою розеткою. Повнотональне вирішення.

Коротка характеристика завдання: Складний натюрморт декількох предметів побуту різної матеріальності з гіпсовою розеткою. Бокове освітлення.

Мета завдання: Створення цільного об'ємно просторового рисунка, передача матеріальності предметів побуту різних за формою, величиною і фактурою. вивчення особливостей конструкції побутових предметів.

Послідовність роботи:

1. Загальна композиція натюрморту, пропорційні співвідношення предметів один до одного.
2. Конструктивна побудова гіпсової розетки та предметів побуту.
3. Розміщення світла-тіні на основі конструктивних особливостей предметів, та виявлення пластичної форми.
4. Завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал- гумка, олівець, папір.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		Л	П	Лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи рисунка Конструктивна побудова геометричних предметів у просторі. Пропорції та їх значення.												
Тема 1. Рисунок простих геометричних предметів в залежності від їх розміщення у	12	1	11	-			-	-	-	-	-	-

<p>просторі. Куб, піраміда, циліндр. Формат А3.</p> <p>Лекція: Закони композиції, особливості конструкції, пропорційні співвідношення.</p> <p>Практичне завдання: Виконати побудову геометричної фігури (куба, піраміди, циліндру, шестигранника, конуса).</p>												
<p>Тема 2. Формально-композиційне вирішення попередньої постановки. Формат 30x30 см.</p> <p>Лекція: Закони композиційні, прийоми композиції, особливості графічних засобів лінії і тону.</p> <p>Практичне завдання: Виконати чотири роботи формату 30 x 30 см. Формальне абстрактне вирішення аудиторної академічної постановки засобами лінії і тону.</p>	12	1	11	-			-	-	-	-		-
<p>Тема 3. Гіпсова куля з драперією. Формат А2.</p> <p>Лекція: Композиція на форматі, наскрізна конструкція і тональне моделювання пластичного об'єму.</p> <p>Практичне завдання: Виконати рисунок кулі на тлі драперії.</p>	12	1	11	-			-	-	-	-		-

Локальне розміщення світла-тіні.												
Тема 4. Рисунок драперії. Формат А2. <i>Лекція:</i> формування складок драперії на основі її конструктивних особливостей. <i>Практичне завдання:</i> Виконати рисунок драперії на бокове освітлення у вертикальному положенні.	1		11	-			-	-	-	-		-
Тема 5. (ЕЗ) Класична гіпсова ваза на фоні темної драперії з побутовими предметами. Формат А2. <i>Лекція:</i> Композиція натюрморту, конструктивні особливості античної вази та предметів побуту. <i>Практичне завдання:</i> Виконати тонально-конструктивний рисунок натюрморту з гіпсовою вазою.	16	1	15	-			-	-	-	-		-
Разом за змістовим модулем 1	54	5	49	-			-	-	-	-		-
Змістовий модуль 2. Принципи побудови натюрморту.												
Тема 6. Конструктивно-тональний рисунок зображення табуретки з розкладкою світла-тіні. Формат А2. <i>Лекція:</i> Композиція , схема конструктивної побудови табуретки на основі куба. Пропорції	12	1	11	-			-	-	-	-		-

та лінійна перспектива. Практичне завдання: Виконати конструктивно-тональний рисунок на форматі А2. Тональна прокладка локальних площин.											
Тема 7. Побудова архітектурної деталі (капітель). Наскрізне конструктивно-тональне вирішення. Формат А2. Лекція: Композиція , конструкція наскрізної побудови семитричного архітектурного елемента, античні канони та пропорційні співвідношення малих форм. Практичне завдання: Виконати наскрізну лінійно-конструктивну побудову. Локальна розстановка світла-тіні та об'єму малих форм.	18	1	17	-			-	-	-	-	-
Тема 8. Формально-композиційне вирішення попередніх постановок. Формат 30 x 30 см. Лекція: Закони композиції, динаміка, статика, золотий перетин. Прийоми композиції ритм, симетрія, азсиметрія. Засоби лінія і тон. Практичне завдання: Виконати формальне абстрактне вирішення аудиторної академічної постановки на архітектоніку	12	1	17	-			-	-	-	-	-

структурних предметів засобами лінії і тону.											
Тема 9. (ЕЗ) Складний натюрморт побутових предметів із гіпсовою розеткою. Повнотональне вирішення. Формат А2. <i>Лекція:</i> Композиція натюрморту . Особливості конструктивної побудови предметів , пропорційні співвідношення,тональні співвідношення. Естетика нанесення матеріалу на формат, та передача матеріальності. <i>Практичне завдання:</i> Виконати рисунок натюрморту із гіпсовою розеткою на форматі А2. Тональне вирішення пластичних об'ємів на основі конструктивних особливостей предметів.	20	1	19	-			-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	62	5	57	-			-	-	-	-	-
Усього годин	116	10	106	-			-	-	-	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи рисунка. Конструктивна побудова геометричних предметів у просторі. Пропорції та їх значення.		
1	Тема 1. Рисунок простих геометричних предметів в залежності від розміщення у просторі. (куб, піраміда, циліндр). <i>Практичне завдання:</i> Виконати побудову та наскрізну прорисовку простих геометричних предметів (куба, піраміди) на форматі А2. Локальна розстановка світла-тіні.	12

2	<p>Тема 2. Формально-композиційне вирішення попередньої постановки.</p> <p>Практичне завдання: Виконати чотири роботи формату 30 x 30 см. Засобами лінії і тону, абстрактне, формальне вирішення шляхом узагальнення на основі академічної аудиторної попередньої постановки.</p>	12
3	<p>Тема 3. Гіпсова куля з драперією.</p> <p>Практичне завдання: Виконати рисунок кулі на фоні драперії, конструктивно-тональне виявлення пластичної форми, та конструкції основних складок драперії. Формат А2.</p>	12
4.	<p>Тема 4. Рисунок драперії</p> <p>Практичне завдання: Виконати рисунок драперії.</p> <p>Тема 5. (ЕЗ) . Складний натюрморт із простих побутових предметів, та гіпсової вази.</p> <p>Практичне завдання: Виконати рисунок натюрморту з гіпсовою вазою на форматі А2. Пропорційне і тонально-пластичне вирішення конструктивних особливостей побутових предметів та гіпсової вази.</p>	11
Змістовий модуль 2. Принципи побудови натюрморту.		
4	<p>Тема 6. Конструктивно-тональне наскрізне зображення табуретки</p> <p>Практичне завдання: Виконати конструктивно-тональний наскрізний рисунок табуретки з розстановкою світла тіні. формат А2. Особливості конструктивної побудови табуретки, пропорції та лінійна перспектива.</p>	12
5	<p>Тема 7. Конструктивно-тональна побудова капітелі.</p> <p>Практичне завдання: Виконати лінійно-конструктивний рисунок капітелі на форматі А2. Побудова семитричного архітектурного елемента, пропорції та лінійна перспектива. Конструктивно-тональне виявлення форми.</p>	18
	<p>Тема 8. Формально-композиційне вирішення аудиторних постановок</p> <p>Практичне завдання: виконати чотири роботи 30 x 30 см. формально-абстрактного вирішення засобами лінії і тону на архітектоніку структури.</p>	12

6	Тема 9. (ЕЗ) Складний натюрморт із гіпсовою розеткою. Практичне завдання: Виконати повнотональний цільний рисунок побутових предметів з гіпсовою розеткою на форматі А2. передача матеріальності та фактури предметів. Тональне вирішення конструкції предметів.	20
Усього годин		116

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формальне вирішення та стилізація аудиторних постановок різними графічними засобами та композиційними прийомами. Завдання: Творчі завдання на основі академічних постановок графічними прийомами на ритміку, динаміку, узагальнення та засобами академічного рисунку лінії, плями. Формат А4. Матеріал – графітний олівець, сангіна, сепія, туш, лінер, маркер.	20
2	Зарисовки предметів побуту, та конструктивних геометричних предметів. Завдання: створення цільної композиції з побутових предметів на основі конструктивних особливостей. Передача світла-тіні та матеріальності предметів. Формат А4. Матеріал – графітний олівець, сангіна, сепія, вуголь, туш, перо.	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	----------	--	---

14. Рекомендована література

- 1.Бачинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. – К.: Радянська школа, 1981.
- 2.Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок. К.: Техніка, 1997.
- 3.Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. – Київ: Вища школа, 2002.
- 4.Гинсбург И.П., Чистяков и его педагогическая система. – М., Л., Искусство, 1940.
- 5.Медведев Л. Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., Просвещение, 1986 (2 экз.)

15. Інформаційні ресурси

- 1.www.google.com.ua
2. uk.wikipedia.org
- 3.www.youtube.com